

ТЕМА IV. ФРАЗЕОЛОГІЗМИ В МОВЛЕННІ ЛЮДИНИ ТА В ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРАХ

Фразеологізми використовують, щоб мовлення стало **яскравішим, образнішим**. Уміле використання фразеологізмів засвідчує добре знання мови, історії. Мовлення, у якому трапляються фразеологізми, більш **емоційне та виразне**. Фразеологізми роблять спілкування **цікавішим**. Вони є важливим засобом мовної образності. Доречно вжиті, вони відображають емоції (захоплення, іронію тощо).

У **мові кожного народу** є фразеологізми. Вони відображають спосіб бачення світу, історичний досвід людей. *Порівняй:*

<i>Укр.</i>	<i>Народитися в сорочці</i>	<i>Бути щасливим</i>
<i>Лат.</i>	<i>Albae gailinae filius (син білої курки)</i>	
<i>Англ.</i>	<i>To be born with a silver spoon in one's mouth (народитися зі срібною ложкою в роті)</i>	

Отож, узагальнюємо:

У мовленні фразеологізми використовують із різною метою:

- ✓ надати висловлюванню образності, емоційності;
- ✓ надати відтінку іронії, жарту, насмішки тощо;
- ✓ виразити емоції: захоплення, похвалу, дотепність;
- ✓ відтворити найтонші аспекти значення;
- ✓ відтворити характеристику предмета, явища, ситуації.

А як же використовують фразеологізми

письменники?

Для того, щоб дослідити це питання, пропоную прочитати гумористичний вірш Григорія Бойка:

ВЕРЕМІЙ

Це дідусь хороший мій,
Звуть його так — Веремій.
Так він дивно розмовляє,
Що поспробуй зрозумій!

В цирку був я з дідусем —
Ми там бачили усе:
І жонглера, і ведмедя
На швидкій велосипеді...
Я крутивсь, дідусь спитав:
— Ти прийшов **ловити гав**?
Ну й дідусь мій, Веремій!
Що він каже? Зрозумій.

Грались ми з Рябком кудлатим —
Посварилися із братом.

Брат мовчав і я мовчав,
А дідусь обох повчав:
— Так до бійки недалеко!
Що це ви **розбили глека**?
Братик, плачучи, сказав:
— Глека я не розбивав!

Ну й дідусь мій, Веремій!
Що він каже? Зрозумій.

Ми були біля криниці.
З неї я хотів напиться.
Нахиляюсь, гнуся, гнуся —
До води ж не дотягнуся...
А дідусь мій:
— Що? Попив?

Шилом патоки вхопив?
Знов мені не зрозуміло:
Тут — ні патоки, ні шила.

Ну й дідусь мій, Веремій!
Що він каже? Зрозумій.

Братик спать ніяк не хоче:
Хоч і сонні в нього очі,
Вередує: — Я не ляжу!
А дідусь ласкаво каже:
— От якби ти зараз ліг,
Ти б заснув **без задніх ніг**!
Братик ліг, питає в нього:
— Де ж у мене задні ноги?

Ну й дідусь мій, Веремій!
Що він каже? Зрозумій.

Я, сестричка й менший брат
Втрюх збирали виноград,
Сперечалися ми все:
Хто з нас кошик понесе?
Дідуся ми розгнівили:
— Що ви **кашу заварили**?
— Де ж та каша? — мовив брат. —
Ми ж збирали виноград!

Ну й дідусь мій, Веремій!
Що він каже? Зрозумій.

Автор дуже влучно використовує фразеологічні сполуки. Сподіваюся, що ти зміг/змогла відчувати **емоційність та дотепність вірша**, які створені саме за допомогою стійких сполук. Це надає тексту яскравості й образності. *Засвоюючи нові знання з теми «Фразеологія», ти теж зможеш влучно висловлювати свої думки й послуговуватися найкращими фразеологічними одиницями нашої багатой мови!*

